

PARLAMENT EUROPEJSKI

2004

2009

Komisja Kultury i Edukacji

WERSJA TYMCZASOWA
2005/0268(CNS)

28.2.2006

PROJEKT SPRAWOZDANIA

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie przyjęcia Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form ekspresji kulturalnej
(5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

Komisja Kultury i Edukacji

Sprawozdawczyni: Christa Prets

Objaśnienie używanych znaków

- * Procedura konsultacji
większość oddanych głosów
- **I Procedura współpracy (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- **II Procedura współpracy (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
większość głosów ogólnej liczby posłów do PE by odrzucić lub
wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
- *** Procedura zgody
*większość głosów ogólnej liczby posłów do PE, za wyjątkiem
przypadków ujętych w art. 105, 107, 161 i 300 Traktatu WE oraz w
art. 7 Traktatu UE*
- ***I Procedura współdecyzji (pierwsze czytanie)
większość oddanych głosów
- ***II Procedura współdecyzji (drugie czytanie)
*większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólne stanowisko
wymagana większość głosów ogólnej liczby posłów do PE by
odrzucić lub wprowadzić poprawki do wspólnego stanowiska*
- ***III Procedura współdecyzji (trzecie czytanie)
większość oddanych głosów by zatwierdzić wspólny projekt

(Wskazana procedura opiera się na podstawie prawnej zaproponowanej przez Komisję.)

Poprawki do tekstu legislacyjnego

W poprawkach Parlamentu zmiany zaznaczone są wytłuszczonym drukiem i kursywą. Oznaczenia zwykłą kursywą są wskazówką dla służb technicznych, że proponowana jest, w celu opracowania tekstu końcowego, korekta elementów tekstu legislacyjnego (np. elementów w oczywisty sposób błędnych lub brakujących w danej wersji językowej.) Sugestie korekty wymagają zgody właściwych służb technicznych.

SPIS TREŚCI

	Strona
PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	5
UZASADNIENIE	6

PROJEKT REZOLUCJI LEGISLACYJNEJ PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady przyjęcia Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form ekspresji kulturalnej (5099/1/06 – COM(2005)0678 – C6-0025/2006 – 2005/0268(CNS))

(Procedura konsultacji)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek dotyczący decyzji Rady (COM(2005)0678)¹,
 - uwzględniając Konwencję UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form ekspresji kulturalnej, przyjętą na Ogólnej Konferencji UNESCO w Paryżu dnia 20 października 2005 r.,
 - uwzględniając art. 300 ust. 2 akapit pierwszy i art. 89, 133, 151, 181 i 181a Traktatu WE,
 - uwzględniając art. 300 ust. 3 akapit pierwszy Traktatu WE, na mocy którego Rada skonsultowała się z Parlamentem (C6-0025/2006),
 - uwzględniając art. 51 oraz art. 83 ust. 7 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kultury i Edukacji,
1. zatwierdza przyjęcie Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form ekspresji kulturalnej;
 2. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania stanowiska Radzie i Komisji, jak również rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz UNESCO.

¹ Dz.U. C z ..., str.

UZASADNIENIE

Parlament Europejski i Konwencja UNESCO

W rezolucji z 14 stycznia 2004 r. w sprawie 'zachowania i promowania różnorodności kulturowej: rola regionów europejskich i organizacji międzynarodowych takich jak UNESCO czy Rada Europy', a także w rezolucji z dnia 14 kwietnia 2005 r. w sprawie 'opracowania konwencji o ochronie różnorodności dorobku kulturowego i twórczości artystycznej', Parlament Europejski stwierdził, że konieczne jest uznanie różnorodności kulturowej w zakresie prawa międzynarodowego poprzez przyjęcie konwencji w ramach UNESCO, a także silnie podkreślał dwojaką naturę - kulturową i gospodarczą - dóbr i usług w dziedzinie kultury.

Parlament Europejski z zadowoleniem przyjął podjętą na późniejszym etapie prac decyzję Rady, która upoważniła Komisję Europejską do podjęcia negocjacji w imieniu Wspólnoty Europejskiej na forum UNESCO. Parlament pogratulował również Komisji i Radzie wypełnienia mandatu, co umożliwiło Komisji negocjację Konwencji w imieniu Wspólnoty Europejskiej i jej 25 państw członkowskich oraz przyspieszenie światowego procesu negocjacyjnego.

Komisja Kultury wielokrotnie omawiała postęp negocjacji i związane z tym dokonania Komisji oraz wzywała do szybkiej ratyfikacji przez państwa członkowskie UE.

Praca w kierunku Konwencji

Obecna Konwencja jest wynikiem długiego procesu dojrzewania i ostrych negocjacji. Z perspektywy Wspólnoty Europejskiej, warto przypomnieć najważniejsze etapy prowadzące do obecnego stanu.

1. Powszechna Deklaracja UNESCO o Różnorodności Kulturowej z dnia 2 listopada 2001 r.,
2. Spotkania niezależnych ekspertów przeprowadzone między grudniem 2003 r. a majem 2004 r. w celu opracowania wstępnego projektu Konwencji,
3. Seria spotkań międzyrządowych, rozpoczęta we wrześniu 2004 r., w celu sfinalizowania wstępnego projektu Konwencji i sprawozdania,
4. Decyzja Rady z dnia 16 listopada 2004 r., która upoważniła Komisję Europejską do podjęcia negocjacji w imieniu Wspólnoty Europejskiej w odniesieniu do tych części projektu UNESCO, które podlegają kompetencjom Wspólnoty,
5. Konwencja została przyjęta na Ogólnej Konferencji UNESCO w Paryżu dnia 20 października 2005 r.

Nowy instrument w prawie międzynarodowym

Konwencja UNESCO ma na celu promowanie i ochronę różnorodności dorobku kulturowego i twórczości artystycznej oraz ułatwienie stworzenia i przyjęcia polityki dotyczącej kultury oraz odpowiednich środków dla ochrony i promocji różnorodności form ekspresji kulturalnej,

jak również promowanie szerszej współpracy w ramach międzynarodowych wymian kulturalnych.

Konwencja uznaje, na szczeblu międzynarodowym, suwerenne prawo państw członkowskich i ich rządów do określania i wdrażania polityki w dziedzinie kultury, która pozwala na rozwój sektora kultury w danym kraju.

Konwencja potwierdza, że różnorodność kulturową wzmacnia swobodny przepływ idei i ponownie podkreśla, jak istotna jest wolność myśli i różnorodność środków przekazu. Uznaje prawo państw członkowskich do określania polityki audiowizualnej i wspierania przemysłu audiowizualnego. Potwierdza istotną rolę publicznych środków przekazu dla różnorodności kulturowej i pluralizmu w mediach.

Zwraca uwagę na powiązania między kulturą, rozwojem i dialogiem oraz tworzy nowatorską platformę dla współpracy międzynarodowej w szerszym kontekście trwałego rozwoju.

Poprzez uznanie szczególnego charakteru dóbr kultury i usług w tej dziedzinie jako przeobrażeń wartości i tożsamości, Konwencja stwierdza, że wychodzą one poza swój wymiar gospodarczy, sankcjonując tym samym krajową i międzynarodową politykę w dziedzinie kultury.

W związku z powyższym należy podkreślić, że Konwencja nie podlega innym traktatom lub umowom międzynarodowym, lecz uzupełnia te dokumenty, wymagając od stron negocjacji i/lub umowy uznania celów różnorodności kulturowej.

Konwencja zostanie również wykorzystana jako międzynarodowe forum debaty nad wyzwaniem stojącym przed różnorodnością form ekspresji kulturalnej i wrażliwym sektorem polityki kulturalnej, która tę różnorodność wspiera, a następnie stanie się katalizatorem współpracy z państwami, które dążą do stworzenia trwałego przemysłu w dziedzinie kultury na swoim obszarze.

Proces ratyfikacji i wejście w życie

Konwencja wejdzie w życie trzy miesiące od daty ratyfikacji przez 30 państw będących Stronami Konwencji.

Zdaniem sprawozdawczyni należy podkreślić, że dzięki terminowej ratyfikacji przez dużą liczbę państw będących Stronami Konwencji, Konwencja nabierze mocy prawnej i zajmie należne sobie miejsce w systemie prawa międzynarodowego, a jej cele i środki do ich osiągnięcia zostaną w ten sposób usankcjonowane.

Jak najszybsza ratyfikacja Konwencji UNESCO przez Wspólnotę Europejską i jej 25 państw członkowskich pozwoli nie tylko na zagwarantowanie jej wejścia w życie, ale również na wysłanie istotnego sygnału politycznego mówiącego o silnym przywiązaniu Europy do różnorodności kulturowej.

W związku z powyższym, sprawozdawczyni pogratulowała Komisji Europejskiej z okazji przyjęcia w dniu 21 grudnia 2005 r. (dwa miesiące po przyjęciu Konwencji na Ogólnej

Konferencji UNESCO) obecnego wniosku dotyczącego decyzji Rady, które otwiera proces ratyfikacji przez Wspólnotę.

Zatwierdzenie Konwencji przez Wspólnotę Europejską należy uznać za wezwanie państw członkowskich do przyspieszenia swych wewnętrznych procedur ratyfikacyjnych.

W perspektywie decyzji Rady w sprawie zawarcia Konwencji UNESCO podczas posiedzenia Rady poświęconego edukacji i kulturze w dniu 18 maja 2006 r., sprawozdawczyni podkreśliła, jak istotne jest wspieranie i promowanie szybkiej ratyfikacji Konwencji przez państwa członkowskie, i w związku z tym wezwała prezydentkę Austrii oraz Komisję do aktywnego poparcia ratyfikacji przez wszystkie państwa członkowskie.

Zdaniem sprawozdawczyni istotne jest, aby instytucje europejskie i państwa członkowskie aktywnie promowały ratyfikację Konwencji przez kraje trzecie, w celu osiągnięcia przez Konwencję masy krytycznej państw będących Stronami Konwencji, co potwierdziłoby rolę Konwencji jako głównego instrumentu międzynarodowego.

Wspólna ratyfikacja przez Wspólnotę Europejską i państwa członkowskie

Konieczna jest wspólna ratyfikacja Konwencji przez Wspólnotę i państwa członkowskie.

Art. 27 Konwencji przewiduje, że Wspólnota Europejska może stać się stroną umowy i odgrywać aktywną rolę w organach Konwencji, w szczególności w Konferencji Stron ustanowionej w art. 22 Konwencji.

Art. 26 Konwencji wyjaśnia, że ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub przystąpienie państw jest konieczne i następuje zgodnie z odrębnymi procedurami konstytucyjnymi danych państw.

Unia Europejska przemawiała jednym głosem na forum UNESCO

Podkreślając, że Konwencja była negocjowana wspólnie przez Komisję w imieniu Wspólnoty i prezydentkę Rady w imieniu państw członkowskich, oraz że po raz pierwszy Wspólnota Europejska przemawiała jednym głosem na forum UNESCO, szybką ratyfikację dokumentu w UE należy potraktować jako logiczną kontynuację silnego zaangażowania Wspólnoty w negocjacje i wyraźny znak, że Unia Europejska pragnie promować zasadę różnorodności kulturowej na szczeblu międzynarodowym.

Konsekwencje Konwencji na szczeblu Unii Europejskiej

Jako pierwsza konwencja tego typu w stosunkach międzynarodowych, tworzy ona podstawę zarządzania kwestiami związanymi z kulturą na poziomie światowym i w wielu aspektach wpłynie na dorobek Wspólnoty.

W szczególności Konwencja dotknie kwestii związanych z polityką handlu, swobodnym przepływem osób, towarów oraz usług w obrębie Unii Europejskiej, polityką w zakresie środków przekazu (w szczególności z dyrektywą dotyczącą "Telewizji bez granic" i programem Media) oraz polityką rozwoju.

Sprawozdawczyni wezwała Wspólnotę Europejską, zwłaszcza w związku z umowami

międzynarodowymi, aby nie przeprowadzała liberalizacji usług audiowizualnych i usług z zakresu kultury, lecz przestrzegała szczególnego mandatu przyznanego przez Radę w 1999 r.: 'Unia Europejska dołoży starań, aby zagwarantować przy okazji kolejnych negocjacji WTO, podobnie jak w Rundzie Urugwajskiej, możliwość utrzymania i rozwoju przez Wspólnotę i jej państwa członkowskie własnej polityki w dziedzinie kultury i środków przekazu mającej na celu ochronę różnorodności kulturowej poszczególnych państw'.

Wdrożenie Konwencji

Parlament Europejski będzie uważnie śledził wdrożenie Konwencji UNESCO przez Wspólnotę Europejską i państwa członkowskie.

Sprawozdawczynie zdecydowanie podkreśliła, że dokładne nadzorowanie wdrożenia Konwencji przez rządy, państwa sygnatariuszy i społeczeństwo obywatelskie ma znaczenie podstawowe i jest konieczne, a także zachęciła Komisję do stworzenia systemu monitorowania wdrożenia Konwencji we współpracy z Parlamentem Europejskim.

Sprawozdawczynie zwróciła szczególną uwagę na ważną rolę społeczeństwa obywatelskiego w ochronie i promowaniu różnorodności form ekspresji kulturalnej. Zachęciła do aktywnego udziału społeczeństwa obywatelskiego w wysiłkach zmierzających do realizacji celów Konwencji.

Sprawozdawczynie wezwała również Radę i Komisję do pełnego włączenia Parlamentu Europejskiego i informowania Parlamentu o wszelkich działaniach, które mają zostać w przyszłości podjęte w związku z Konwencją UNESCO.